

OBSAH

A. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

B. ZÁMĚR URBANISTICKÉ STUDIE

C. ANALÝZY

C1. Řešené území

C2. Vlastnické vztahy

C3. Historický kontext místa

C4. Širší vztahy

C5. Územní plán

D. NÁVRH

D1. Koncepce

D2. Axonometrie

D3. Detail prvku

D4. Vizualizace

E. VÝKRESY

E1. Technická situace

E2. Ochranná pásma = podklad pro návrh

E3. Architektonická situace

E4. Řezy

F. PRÁCE S VEŘEJNÝM PROSTOREM V OKOLÍ DOPRAVNÍCH STAVEB V CENTRU MĚSTA

A. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název akce:	“TOMKOVO NÁMĚSTÍ “
Stupeň:	urbanistická studie
Investor a zadavatel:	Statutární město Brno městská část Brno-sever Bratislavská 70 BRNO 60147, IČ: 44992785 v zastoupení p.starostou: Mgr. Martin Maleček vedoucí odboru rozvoje a investic: Ing. Petr Rizner /vyřizuje Ing. arch. Olga Strublová t: +420 545542135, e:strublovaolga@sever.brno.cz/
Zhotovitelé:	Ing. Klára Zahradníčková MA <i>krajinářská architektka</i> a: Botanická 32 Brno 60200 e: klarazahradnickova@seznam.cz t: +420 724 528 486 IČO: 87081091 Ing. arch. Jaroslav Sedlák <i>architekt</i> a:Lidická 46, Brno 60200 e:sedlak4am@gmail.com t: +420 776 292 238
Konzultace:	Ing. Jan Bajer <i>vedoucí projektant dopravních staveb a zpracovatel DZS VMO</i> Mott MacDonald a: Jaselská 25, Brno, 602 00 t: +420 736 485 285
Datum:	červenec 2018
Podklady:	- digitální data řešeného území MMB OMI - výřez digitálního čístopisu DZS (dokumentace pro výběr dodavatele) bez legendy, typů a tvar čar inženýrských sítí - zadání US od MČ BS

B. ZÁMĚR URBANISTICKÉ STUDIE

Zadání MČ Brno-sever:

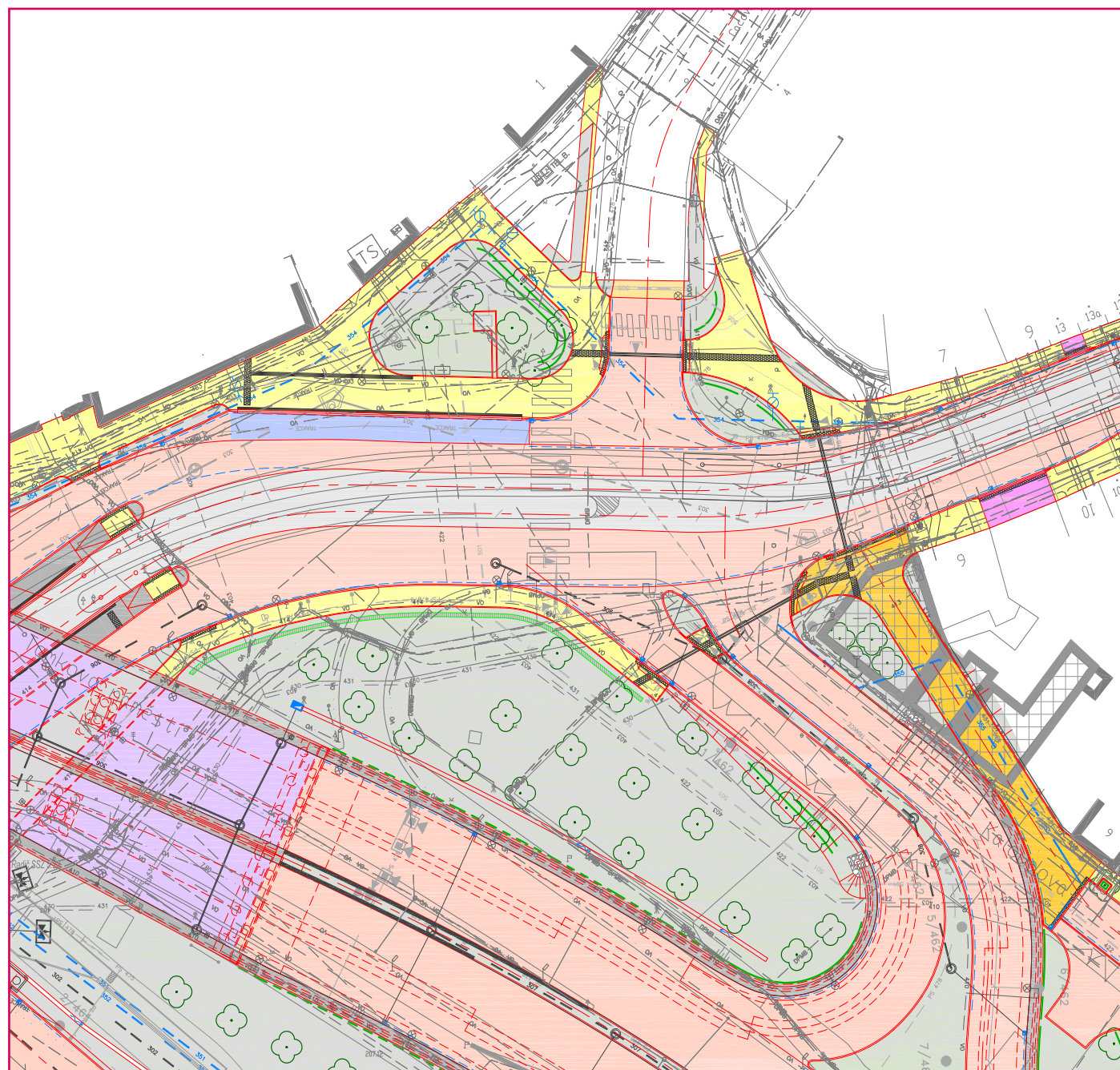
Urbanistická studie bude řešena za účelem zpracování podkladu pro projektovou dokumentaci pro stavební povolení pro stavbu VMO Tomkovo náměstí. Cílem je určitá rehabilitace formy „náměstí“ humanizací dvou ploch, které již ve stávajícím stavu jsou plochami zeleně a veřejného prostranství a v PD pro VMO Tomkovo náměstí jsou vymezeny pro ozelenění a veřejný prostor, avšak pouze do poloviny (po hranici řešeného území). V předmětné urbanistické studii budou tyto prostory řešeny jako celek. Bude však třeba vycházet z DÚR VMO Tomkovo náměstí a zachovat jejich obvodové vymezení. Vnitřní uspořádání ploch bude předmětem řešení.

Projekt VMO již v tuto chvíli (červen 2018) pokročil do stádia čistopisu Dokumentace pro výběr zhotovitele. Stavba VMO má již platné územní rozhodnutí. Není tak možné, aby byla tato urbanistická studie do projektu zapracována. Jediná možnost, jak ji zrealizovat, je vstoupit do procesu při realizační fázi jako „Změna stavby před dokončením“.

Je důležitá politická snaha o prosazení záměru práce s veřejnými prostory v centru kolem plánovaných dopravních staveb v centru města. Jednak od vedení městské části Brno-sever, ale také z vedení Statutárního města Brna. Převážně bude nutná vůle ze strany investora.

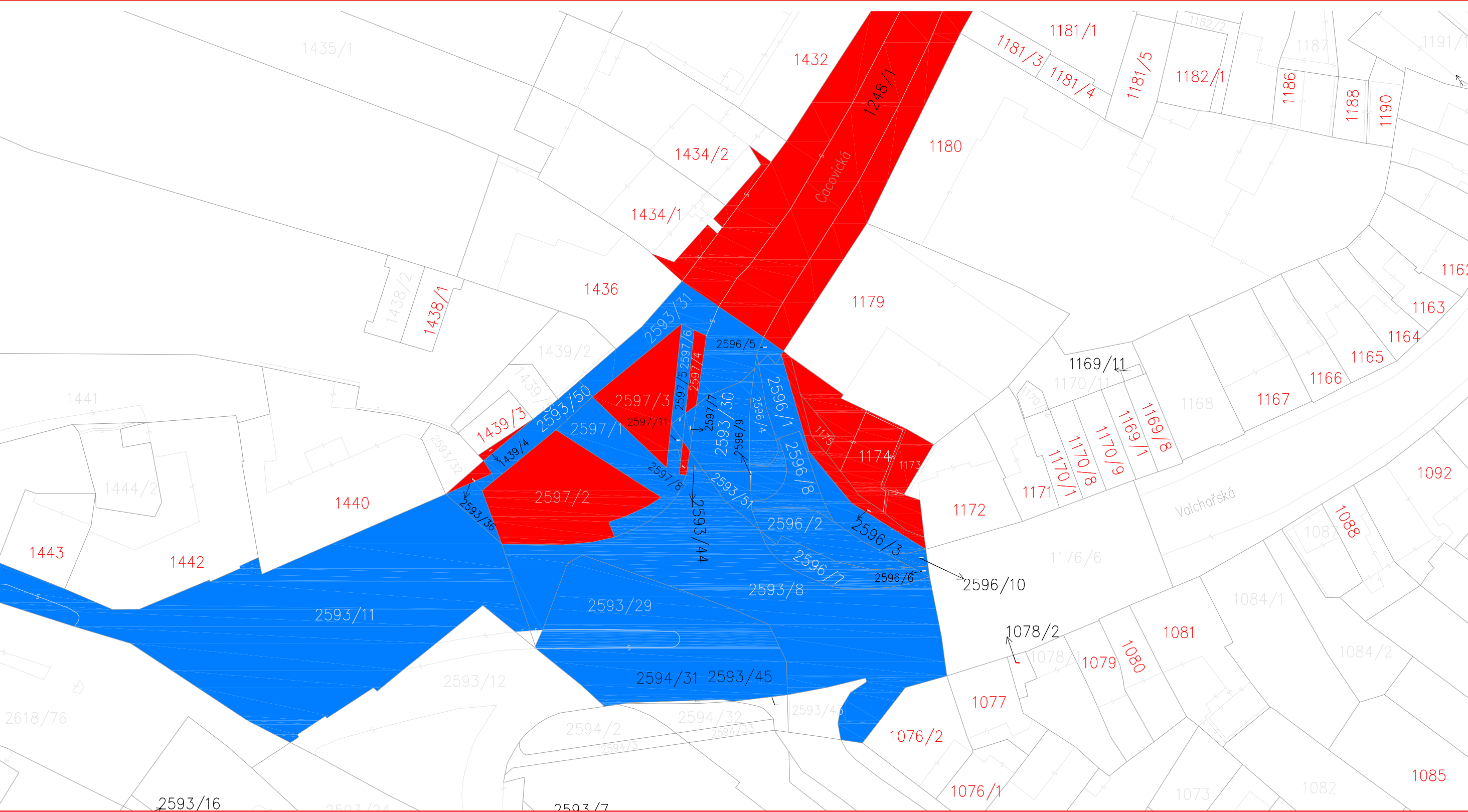
Koordinace s projektovou dokumentací VMO:

Urbanistická studie respektuje všechny důležité podklady z projektu VMO. Přebírá navrhovaný polohopis dopravní křižovatky, vedení sítí, umístění povrchových i podpovrchových dopravních a inženýrských objektů.

C1. ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

Výběr území vychází z plánované stavby VMO, která prostupuje touto lokalitou, čímž posiluje její dopravní charakter a místo ještě více fragmentuje. Těleso VMO prochází Tomkovým náměstím přemostěním, z kterého ovšem vedou nájezdové a sjezdové pruhy VMO, které se stanou limitující bariérou. Vytyčené plochy tak v tuto chvíli mají v plánech charakter zbytkové zeleně kolem dopravní stavby

Statutární město Brno
Česká republika

C2. VLASTNICKÉ VZTAHY
Předmětnou lokalitou je část Tomkova náměstí při ústí ulice Cacovické. Pozemky p.č. 2597/2, 2597/1, 2597/4, 2597/8, 2596/3, 2593/36, 1439/4 a 1248/1 v k.ú. Husovice jsou ve vlastnictví Statutárního města Brna (SMB) a pozemky p.č. 2593/50 2593/31, 2597/1, 2597/11, 2597/5, 2597/7, 2597/6, 2594/44, 2593/11, 2593/30, 2593/51, 2596/5, 2596/4, 2596/1, 2596/8, 2593/51, 2596/2, 2596/7, 2596/10 a 2596/6 jsou ve vlastnictví České republiky. Komunikace v ulici Cacovická je místní komunikací III. třídy.

Původní náves nedaleko nouzové kolonie Pod kopcem

Tomkovo náměstí před započítím dopravní stavby

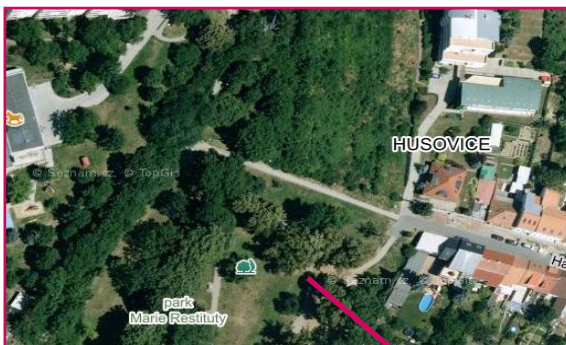
Historické snímkování 1953

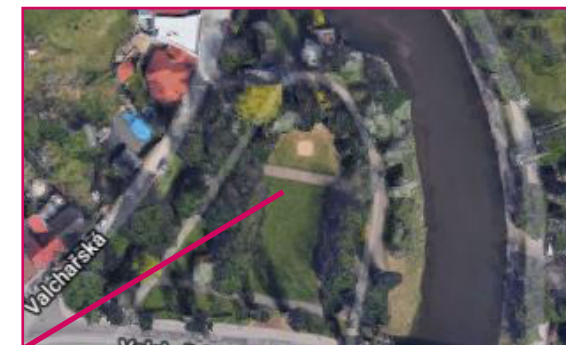
Tomkovo po započítí stavby městského okruhu

C3. HISTORICKÝ KONTEXT MÍSTA

Charakter městského prostoru je postupně degradován přípravou dopravní stavby. Původní náves nedaleko nouzové kolonie Pod kopcem (Pardálov) se proměňuje v torzo od roku 1976, kdy začala výstavba VMO. Tehdy byla ulice Provazníková protažena přes těleso bývalého vlakové trati tzv. Tišnovky.

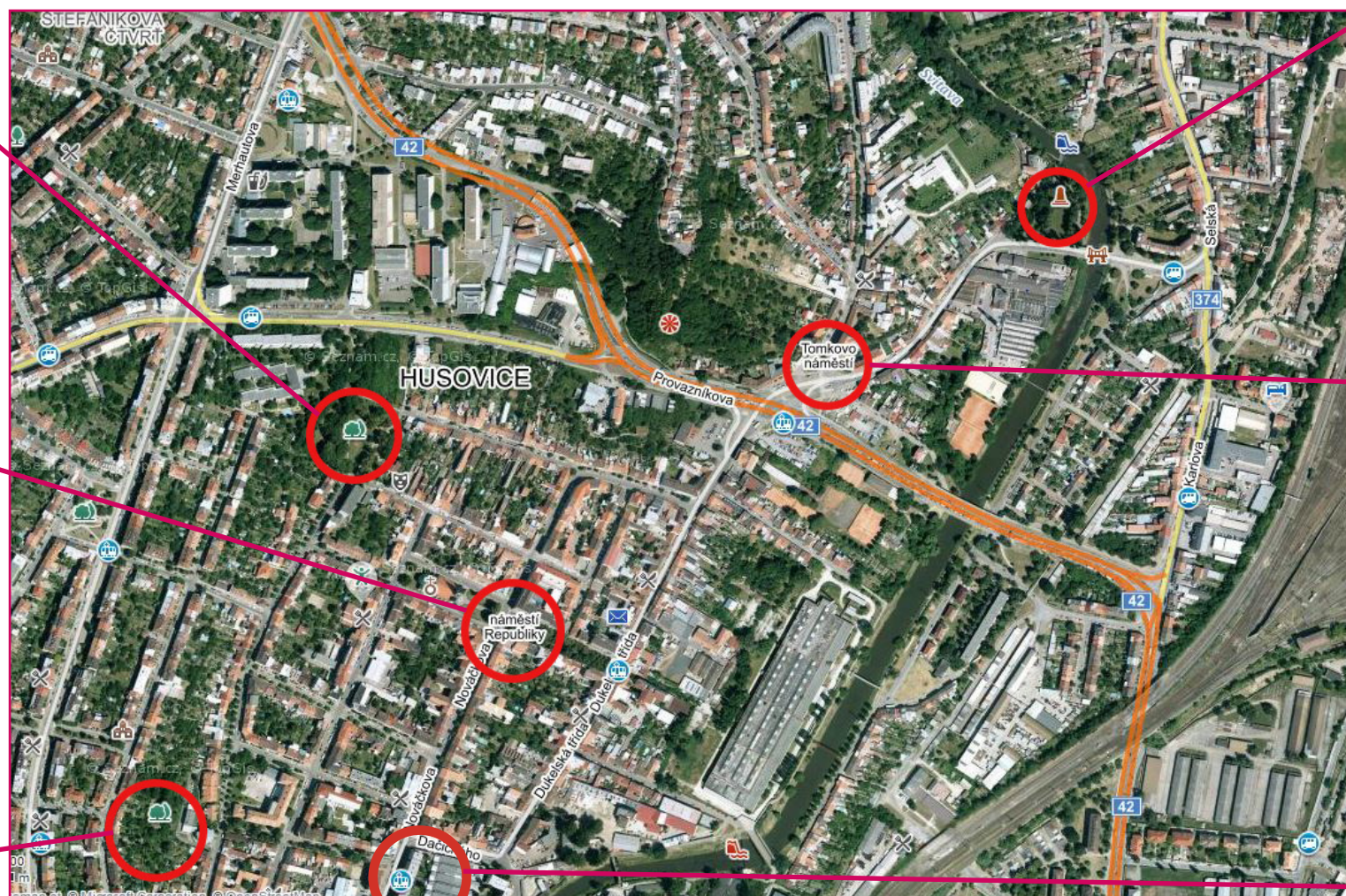
Park Marie Restituty

Park u Maloměřického mostu

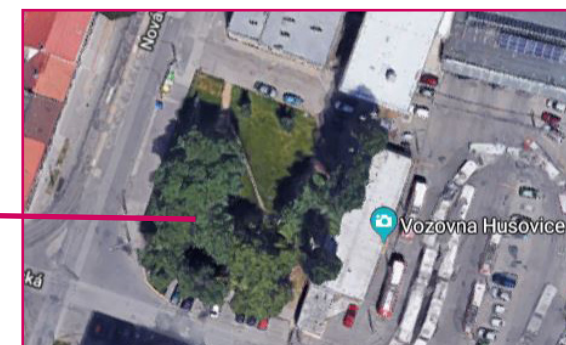
Náměstí Republiky

Tomkovo náměstí

Park Tišnovka

Parčík na křížení ulic Nováčkova a Svitavské

C4. ŠIRŠÍ VZTAHY

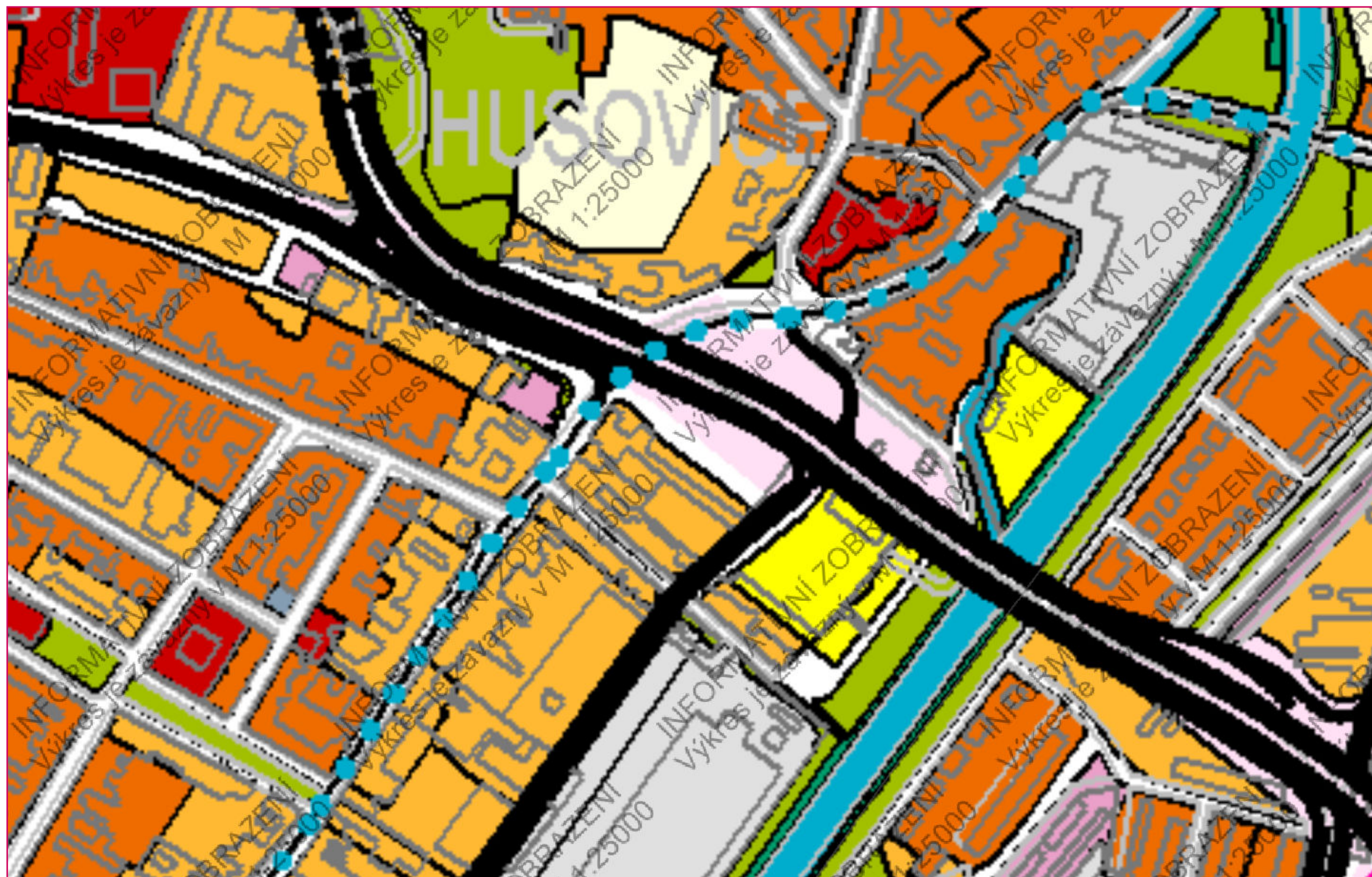
Tomkovo náměstí je dnes jen fragmentem souboru domů a zejména křižovatkou několika cest s rozšířením po stranách ústí ulic. V širším měřítku se v okolí nacházejí zejména menší parky – nově upravený park Tišnovka, park Marie Restituty, parčík u vozovny v křížení ulic Nováčkova a Svitavské, park u Maloměřického mostu, případně Cacovický ostrov. Odlišný charakter má jen podlouhlé Náměstí republiky, které je jediným veřejným místem se zpevněným povrchem a dominantou kostela. Výšková úroveň se kolem Tomkova náměstí pohybuje od jednopodlažních domů s podkrovím po domy třípodlažní. Hmotovou dominantu v tuto chvíli tvoří základní škola v Cacovické ulici.

- Zastávka MHD
- Trasy MHD
- Trasy pěší a cyklisti

C4. ŠIRŠÍ VZTAHY

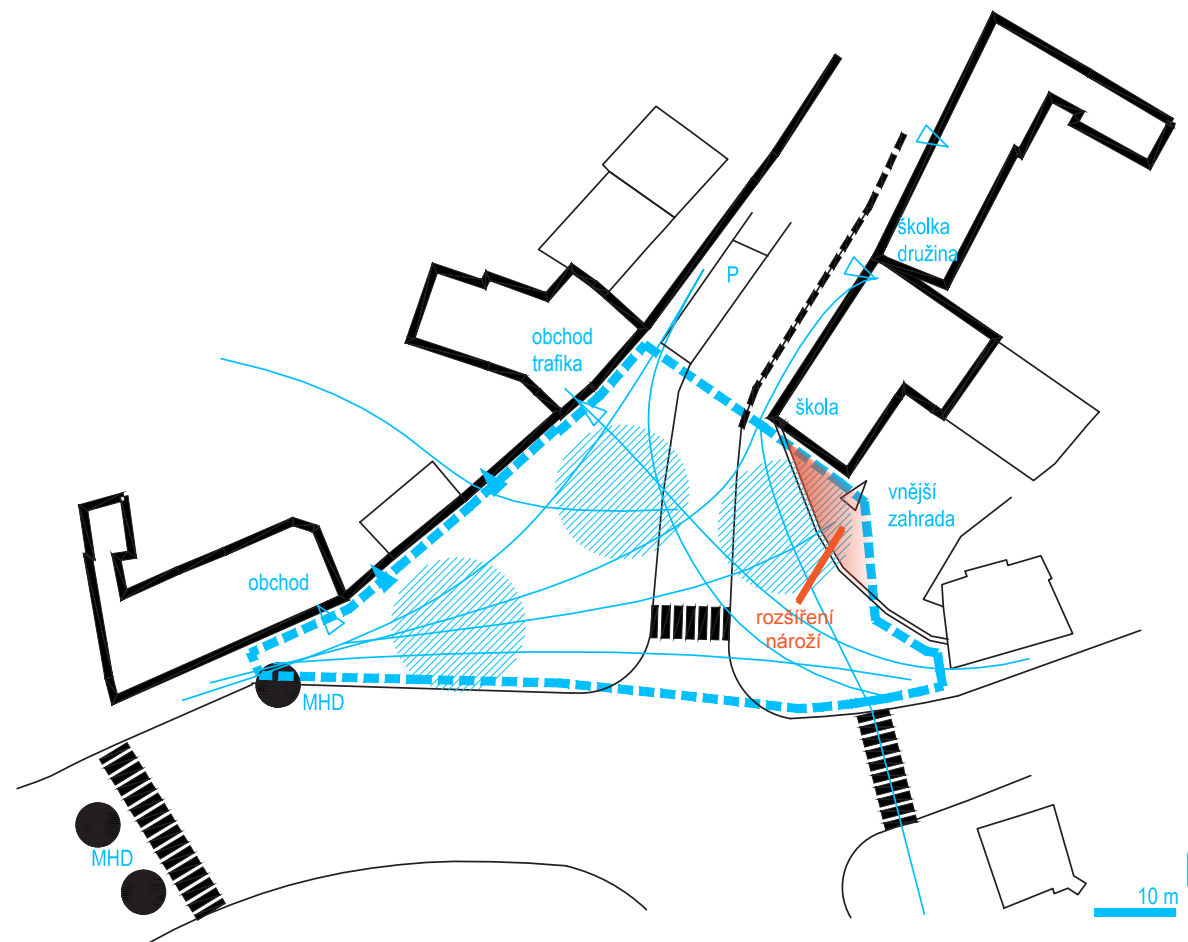
Torzo Tomkova náměstí bude v budoucnu sjednocovat přestupní uzel mezi tramvajovou, trolejbusovou i autobusovou dopravou. Tramvajové i trolejbusové zastávky, místní fokální body, jsou v dopravním řešení VMO situovány více do podmostního prostoru. Proto má toto místo lokální význam. Souběžně s přestupním uzlem bude místo i tranzitním prostorem pro cyklisty, mířící směrem k řece na novou lávku. Nově navrhovaná lávka propojuje Tomkovo náměstí ulicí Kaloudovou s rekreační cyklostezkou podél řeky Svitavy.

	Plochy pro bydlení		Plochy pro veřejnou vybavenost
	Smíšené plochy		Plochy městské zeleně
	Plochy pro dopravu		Zemědělský půdní fond

C5. ÚZEMNÍ PLÁN

D1. KONCEPCE

1/ TRANZITNÍ NÁROŽÍ

Pohyb a prostupnost

Místo je typické pohybem aut i chodců. Snahou návrhu je vytvořit jednoúrovňový prostupný celek, kde si projíždějící automobilista uvědomí, že projíždí veřejným prostorem a zpomalí. I chodec tu bude mít svůj prostor a bude se cítit bezpečněji před auty. Chodec i automobilista jsou si zde rovnocenní.

Časovost a krátkodobý pobyt

Místo je charakteristické svou časovostí. Po obvodu se nachází objekty veřejného vybavení jako škola, obchod a zastávka. Lidé zde tráví pravidelně krátký čas jako čekání na autobus, nakupování v trafice nebo čekání dětí u školy až přijdou rodiče.

Atelier-pk-bbz-landschaftsarchitekten-neugestaltung-am-harras

2/ VEŘEJNÝ PROSTOR A PLOCHY ZELENĚ

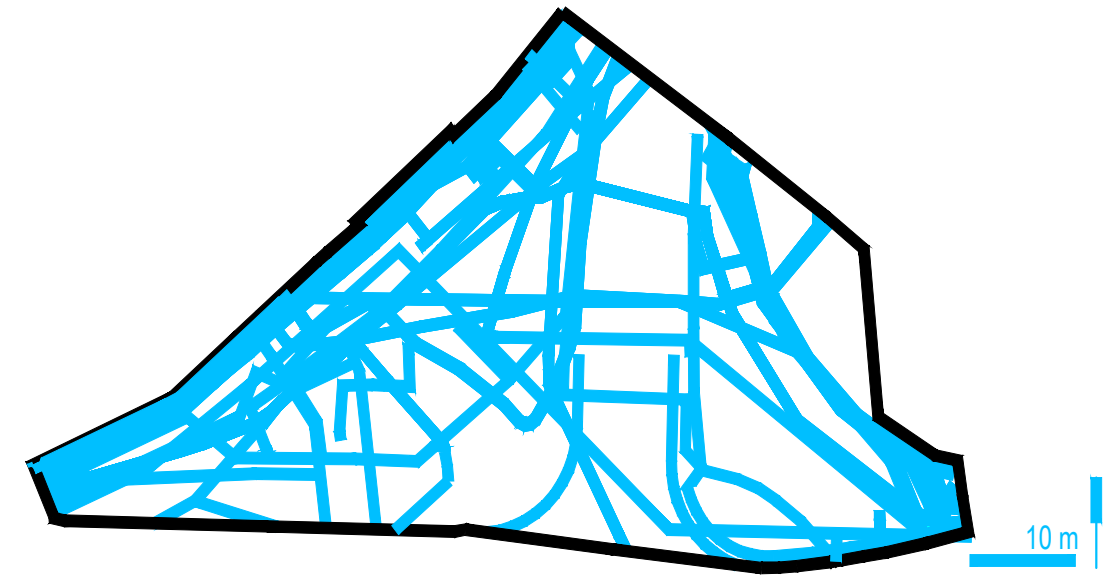
Prostupnost a zeleň

Návrh zohledňuje budoucí frekventované místo vysazením vysoko vyvětvenými a podchodnými korunami stromů, které poskytnou stinné mikroklima jižně orientovanému nároží Tomkova náměstí.

Zadržování dešťové vody a povrchy

Plochu stále vnímáme i jako součást zeleně, kde je důležité pracovat se zadržováním dešťové vody. V návrhu je počítáno s vhodným souvrstvím a větší spárou mezi dlažebními kostkami.

D. NÁVRH

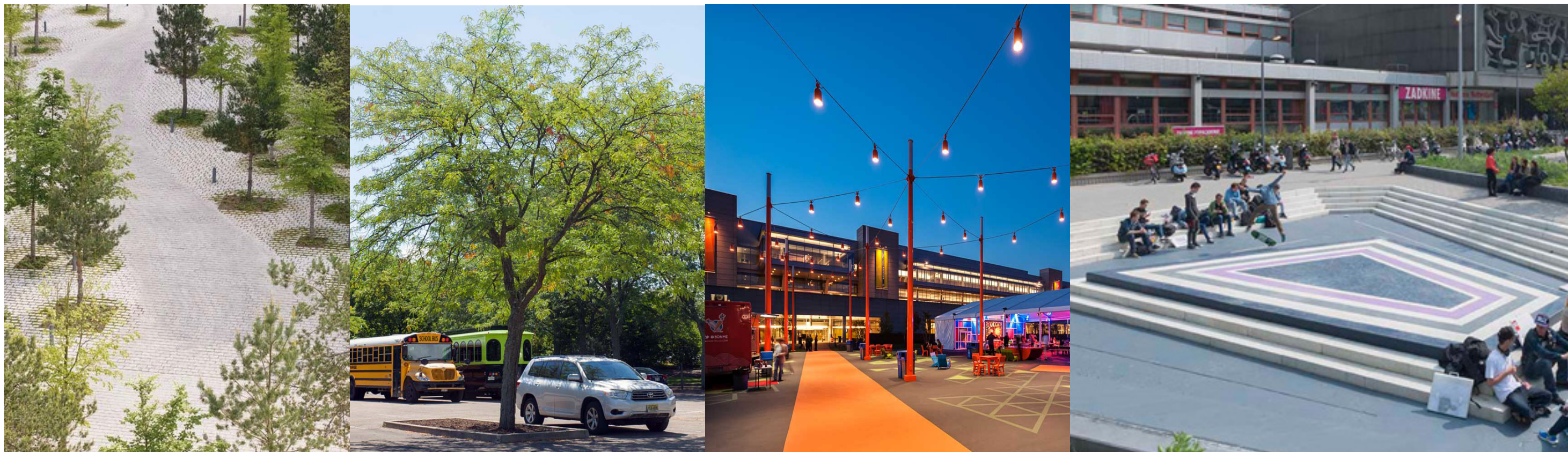
3/ TECHNICISTNÍ VIZUÁL

Inženýrské a dopravní objekty jako výtvarná součást a inspirace místa.

Vymezené území je naprosto vyplněno sítěmi a infrastrukturou města. Přiznáváme a akcentujeme tyto prvky a pracujeme s jejich barevností podle inženýrských výkresů.

Ochranná pásma

Koncepce rozmístění mobiliářových a vegetačních prvků vychází ze situace inženýrských sítí a dopravních prvků. Ochranná pásma infrastruktury a sítí propisujeme na povrch dlažby.

4/ DOPRAVA A TERÉN

Silnici Cacovickou popisují autoři VMO jako intenzivní dopravní komunikaci s funkcí obslužnou a sběrnou řádu C. Křižovatka při vjezdu na ulici Valchařská bude světelná s řadou dopravních cedulí a upozornění. Při jihozápadním okraji řešeného území US Tomkova náměstí je zastávka MHD.

Návrh respektuje projektovou dokumentaci dopravní stavby, tedy jejich hrany a prvky. Zceluje roztržštěné plochy a dlážděným povrchem vytváří jednotný prostor. Snaží se projíždějící auta upozornit na to, že protínají veřejný prostor, kde lidé prochází a čekají u školy, obchodu nebo na zastávce.

Ideální by bylo umístit plochu „Tomkova nároží“ na stejnou výškovou úroveň. Po konzultaci s dopravními projektanty VMO navrhujeme nechat protínající silnici v mírném snížení, ale bez vysokých ostrých obrub. Přejech silnice a okolních ploch je jemně modelován. Po obvodu komunikace Cacovická navrhujeme umístit sloupky proti vjíždění automobilů a pro lepší upozornění chodců na začátek silnice. Přejech u semaforů na ulici Cacovickou je rozšířen.

5/ POVRCH

Návrh vnímá místo jako veřejný prostor se zelení, a proto považuje za důležité zadržovat na území dešťovou vodu. Povrch bude kolem stromů jemně spádován a dešťová voda tak slouží i jako zálivka.

Hlavní materiál povrchu představuje žulová kostka ve dvou velikostech. Kostka má schopnost fungovat s rozdílnou velikostí spár a tak dobře vsakovat dešťovou vodu. Výhodou je také možnost jemné modelace terénu.

6/ ROZŠÍŘENÉ NÁROŽÍ - PŘEDŠKOLNÍ PROSTOR

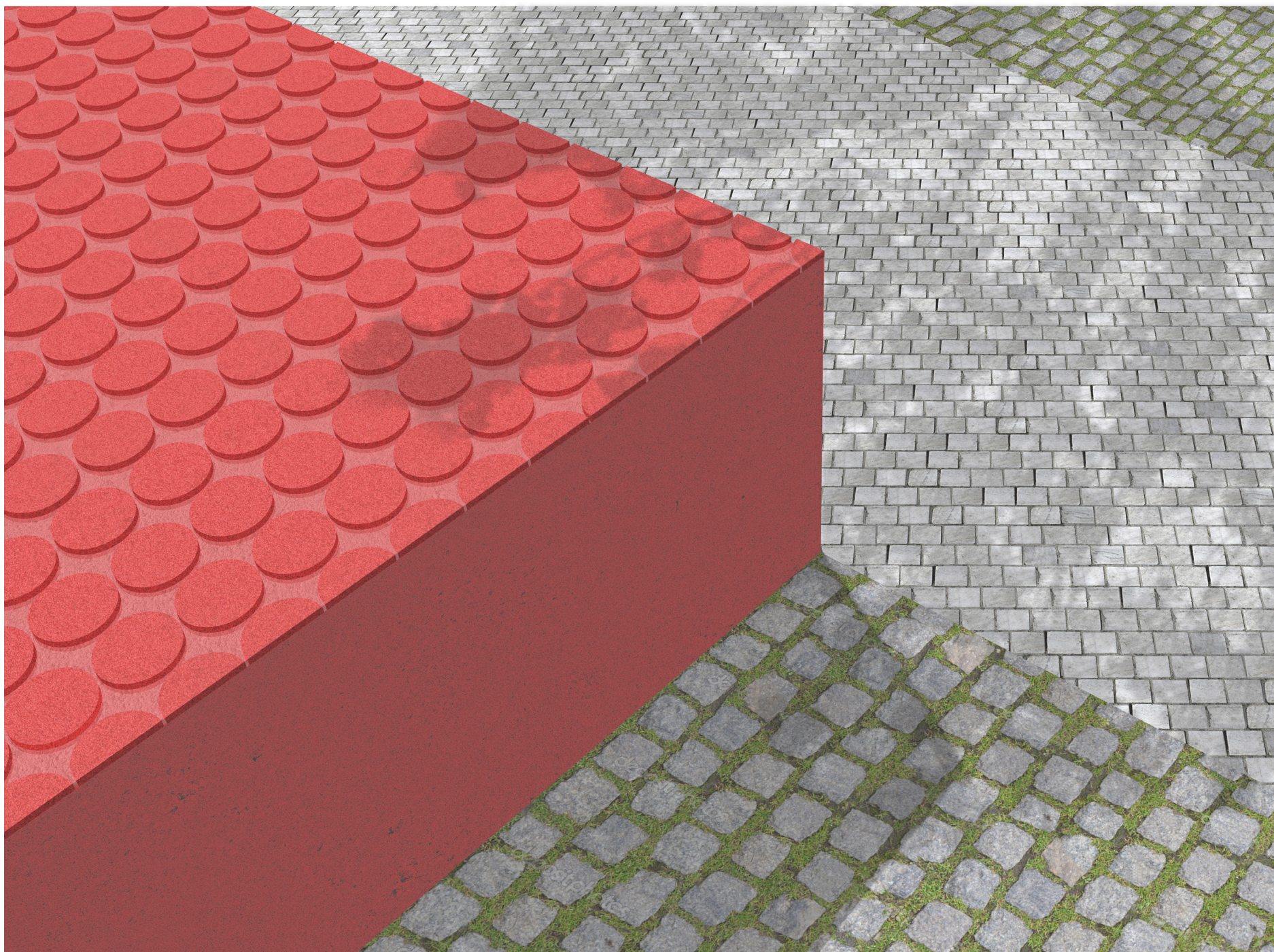
Vzhledem ke stísněnému koridoru mezi silnicí a budovou školy se nabízí využít jihovýchodní část nároží jako místo „předškolního“ prostoru. Místo, kde děti nebo rodiče tráví čas před zahájením výuky nebo po jejím skončení. Kdysi v tomto místě stával dům. Tuto ideu zastává i KAM. Vzhledem k výhledově možné realizaci dostavby proluky (za cca 15 - 20 let) doporučujeme tuto plochu poskytnout částečně jako veřejnou část a rozšíření stávajícího průchozího nároží. Nevyužívaný školní dvůr by mohl fungovat jako poloveřejné hřiště s časovým režimem uzavírání.

7/ VEGETACE

Rozmístění stromů vychází ze situace inženýrských sítí, dopravních prvků a jejich ochranných pásem. Volíme dva typy stromů s na jejich prostorovou a časovou dynamiku růstu. Vybrané druhy respektují současná letní sucha. Vzhledem i typem jsou vhodné k městskému dopravnímu tématu. Akát nebo dřevozec jsou rychle rostoucí a krátkověké dřeviny, na prostoru budou fungovat první období. Dlouhověkký dub letní by měl dominovat později.

Při realizaci bude nutné vyvolat jednání na místě, kam budou přizváni správci sítí. Proběhne aktualizace reálného umístění inženýrského vedení. Bude odkryt povrch a výsadba stromů bude geodetem vytyčena podle opravdové polohy sítí. Může tedy dojít k posunu výsadby stromů oproti návrhu.

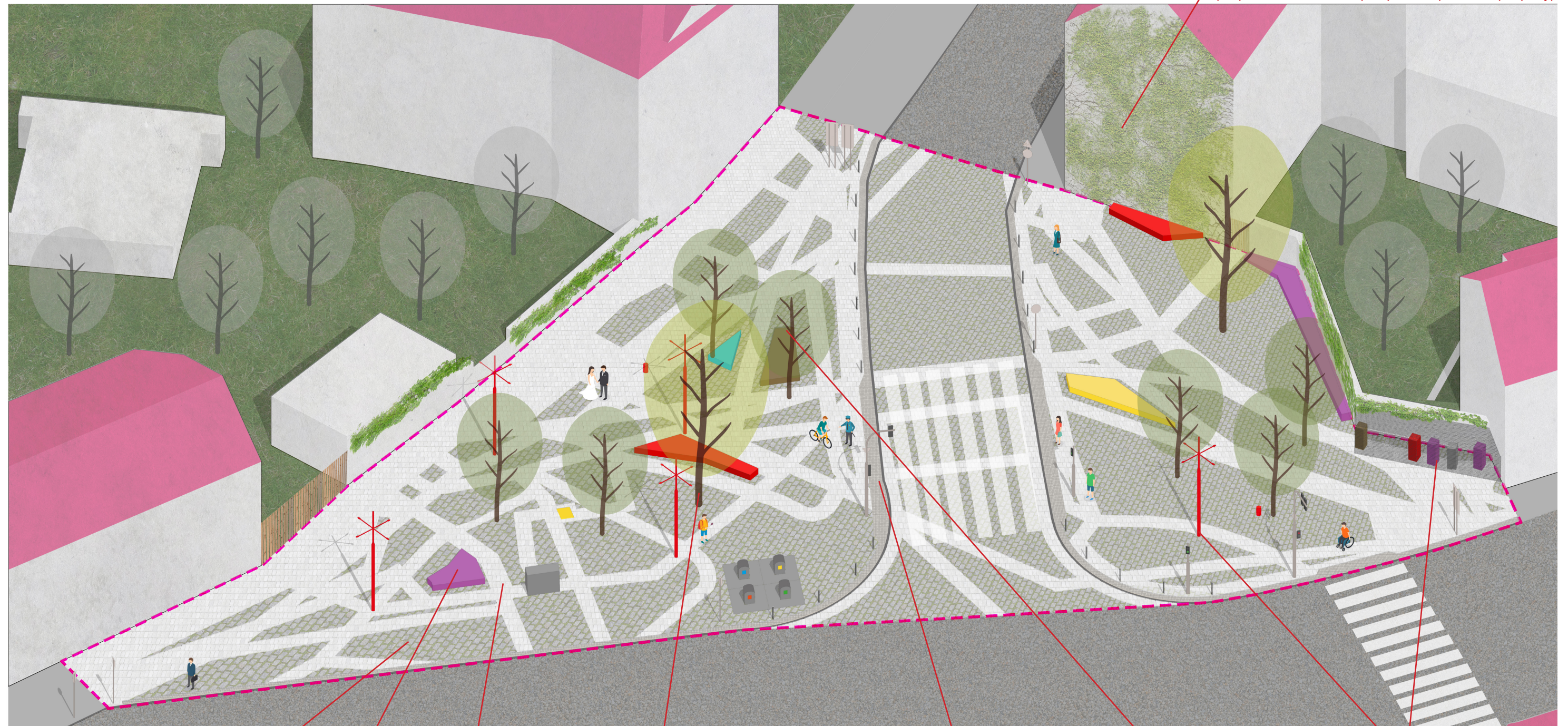
Štít budovy školy, dnes překryt velkoplošnou reklamou, bude s ohledem na snížení nežádoucího vizuálního smogu v místě popnut přísavníkem.

D2. DETAIL PRVKU

Pigmentovaný betonový objekt. Sedací plocha je opatřena gumovými výčnělky tvořícími typický detail na všech prvcích. Gumová struktura zvyšuje komfort sezení proti chladu i vodě.

D3. AXONOMETRIE

Popínavá rostlina na fasádě školy
(např. Parthenocissus quinquefolia_přísavník pětiprstý)

žulová kostka B (10x10x10cm) s širokou spárou

žulová kostka světlá (6x6x6cm) se sraženou spárou

velkoformátové mobiliářové elementy (pigmentovaný beton
a guma - barva dle výkresových barev inženýrských sítí)

Strom v dlažbě, cílový /pomalurostoucí a dlouhověký/
(např. Quercus robur / dub letní)

reliéfní dlažba pro nevidomé (řezaná žula)

zvýrazněné prvky městské infrastruktury

Strom v dlažbě, dočasný /rychlerostoucí a krátkověký/
(např. Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'_trnovník akát,
Gledisia triacanthos 'Skyline'_dřezovec trojtrný)

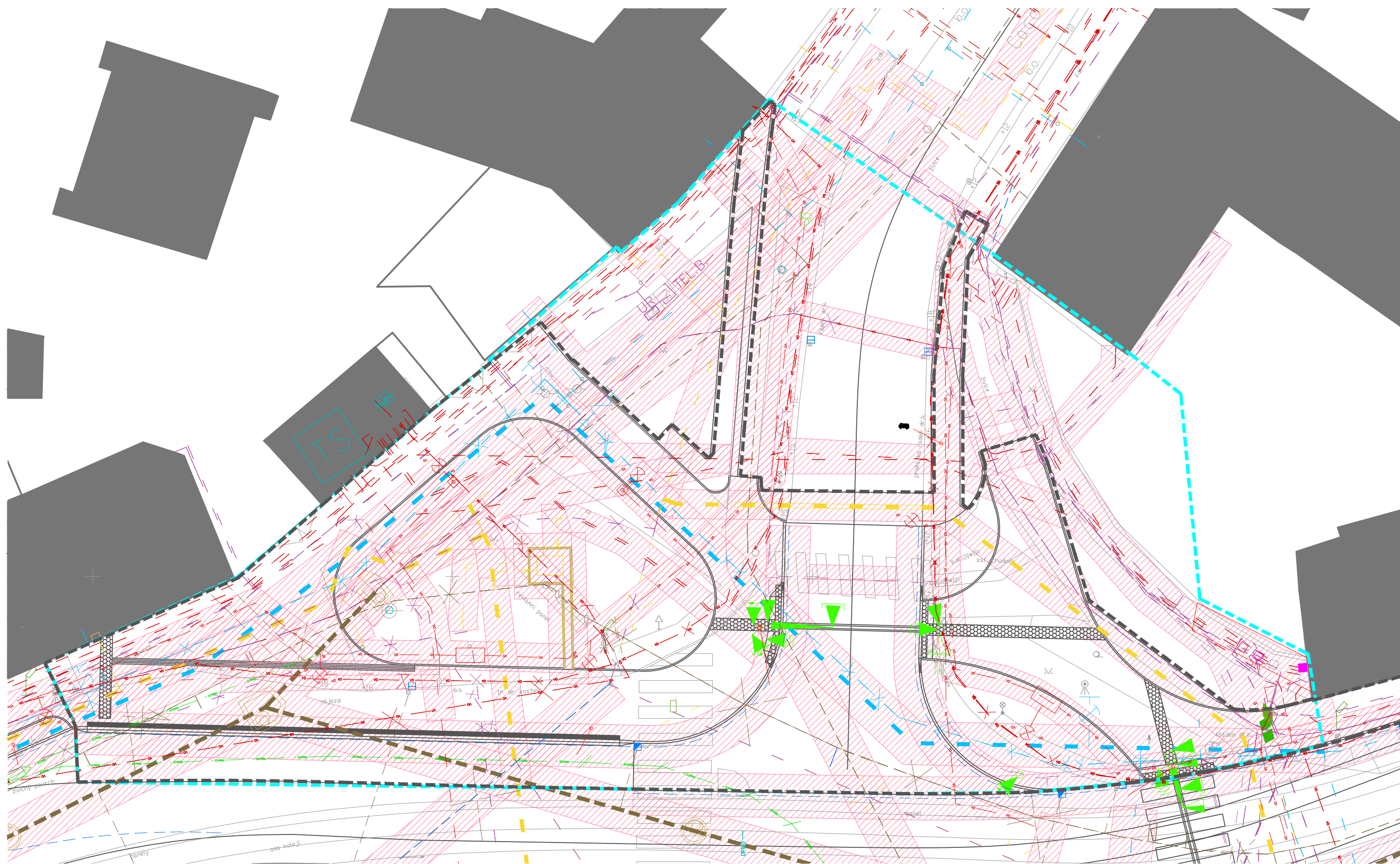
D4. VIZUALIZACE

Pohled od zastávky MHD

D4. VIZUALIZACE

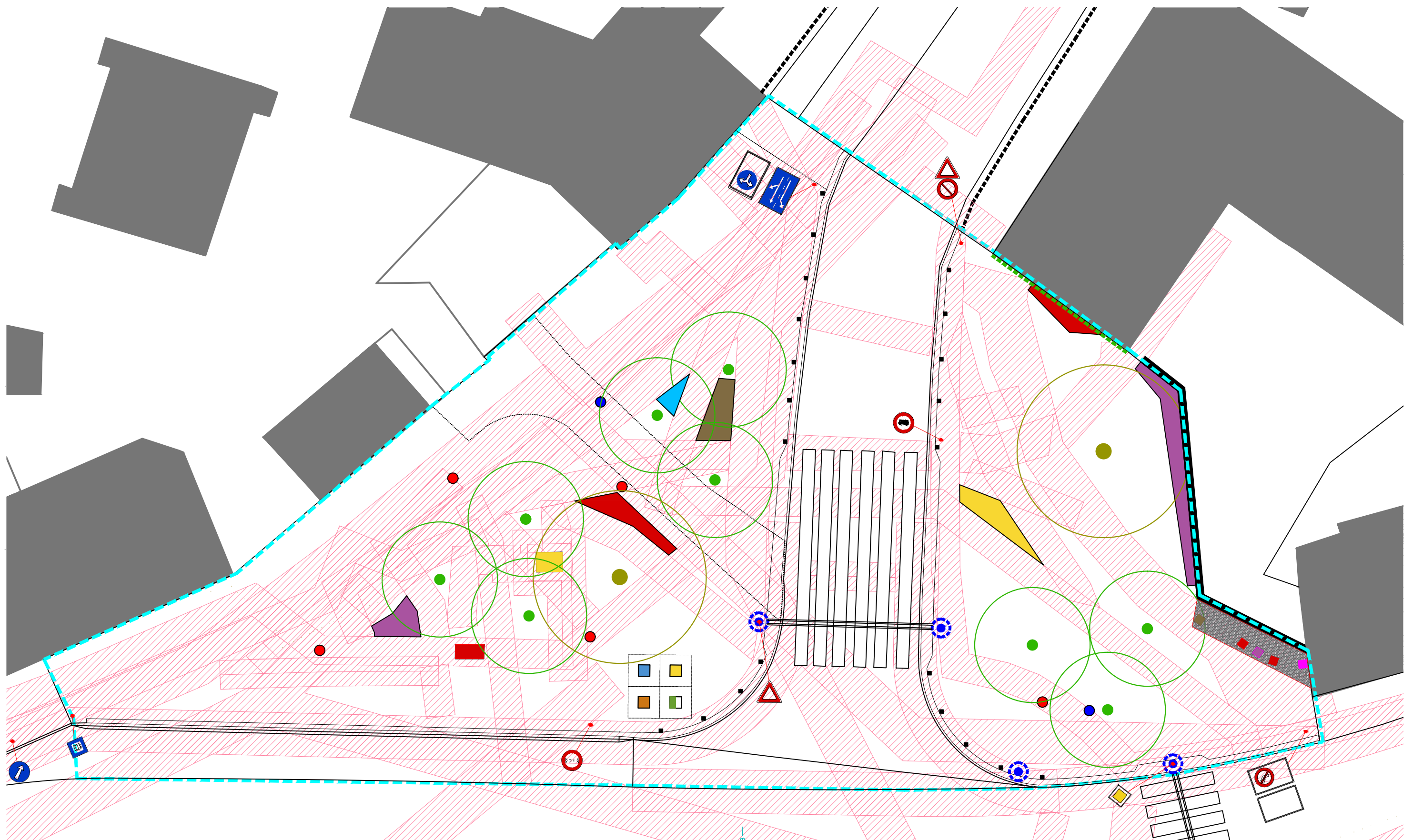
Pohled směrem k zastávce MHD

E1. Technická situace_M1:250_4xA4
TOMKOVO NÁMĚSTÍ_urbanistická studie

Investor: Statutární město Brno/ městská část Brno-sever _v zastoupení p.starostou: Mgr. Martin Maleček
Autor: Ing. Klára Zahradníčková MA., krajinářská architektka/ t: 724528486
Ing. arch.Jaroslav Sedlák, architekt, t: 776292238
červenec 2018

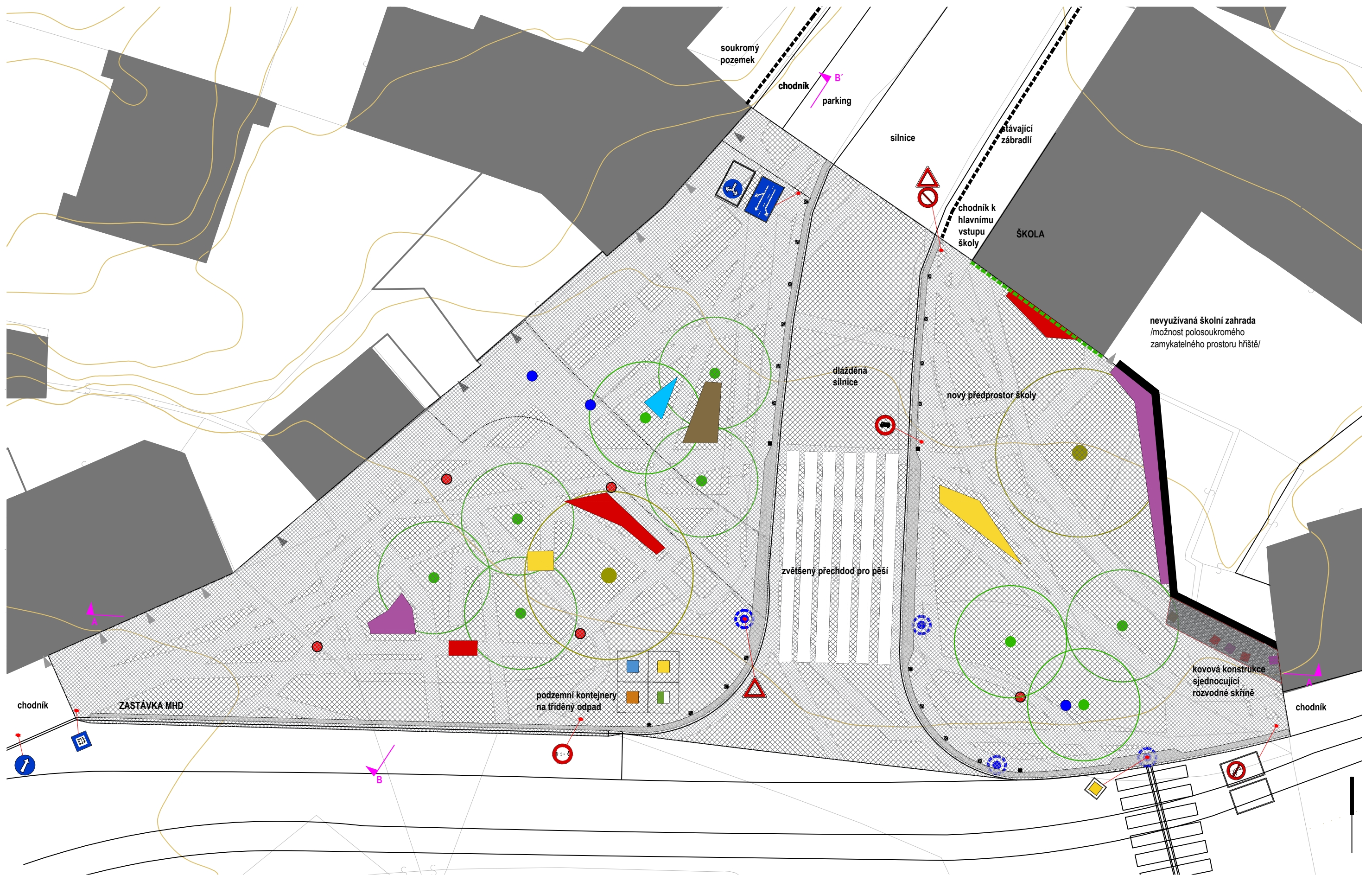
TOMKOVO NÁMĚSTÍ / urbanistická studie 7/2018
zpracovatelé: Klára Zahradníčková, Jaroslav Sedlák

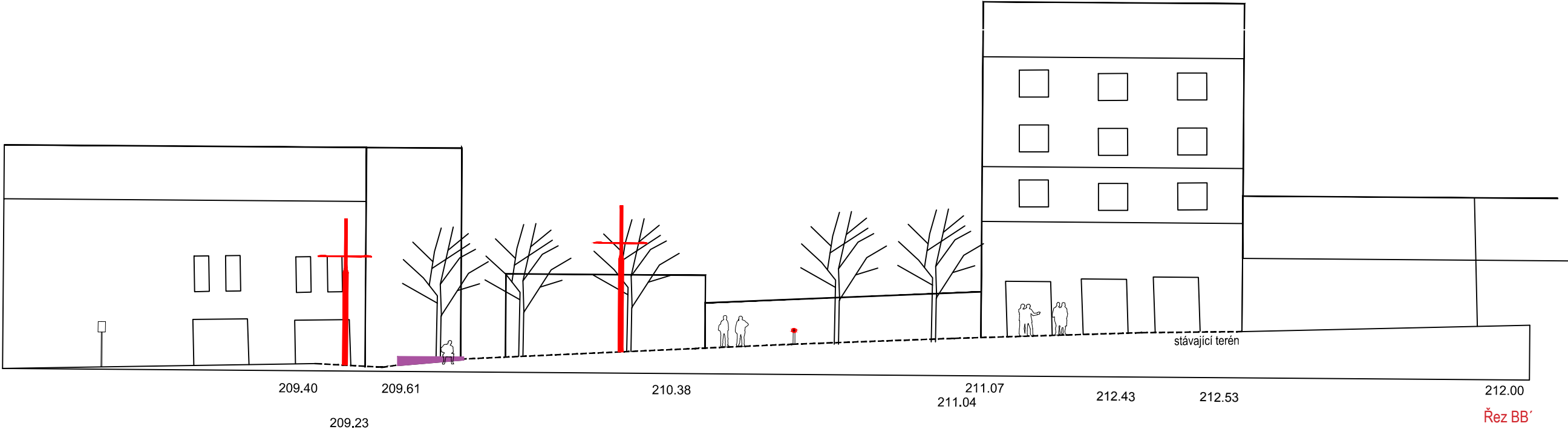
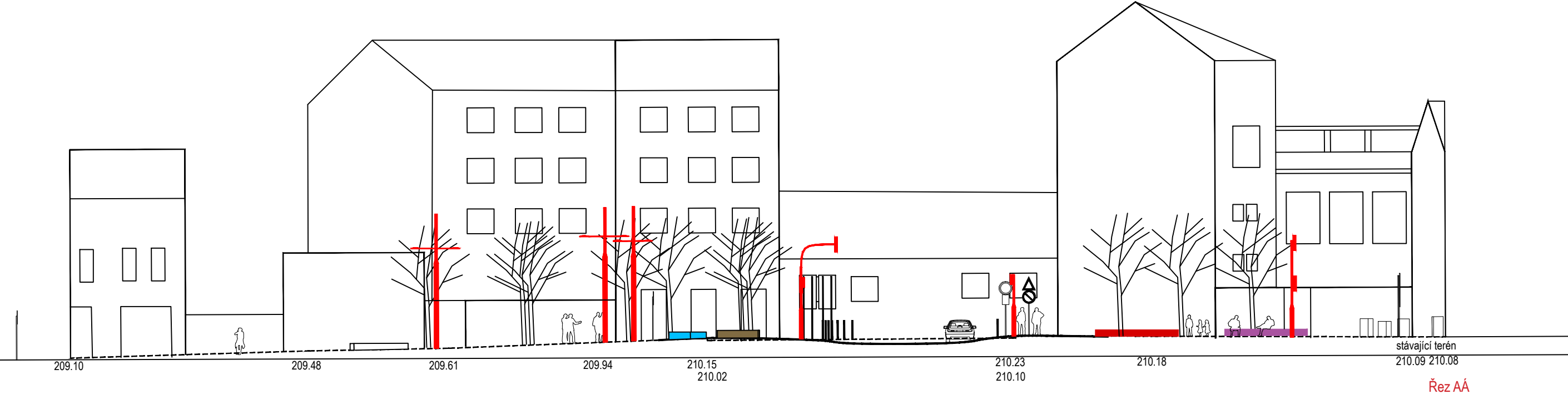
E2. Ochranné síť = podklad návrhu_M1:250_2xA4
TOMKOVO NÁMĚSTÍ_urbanistická studie

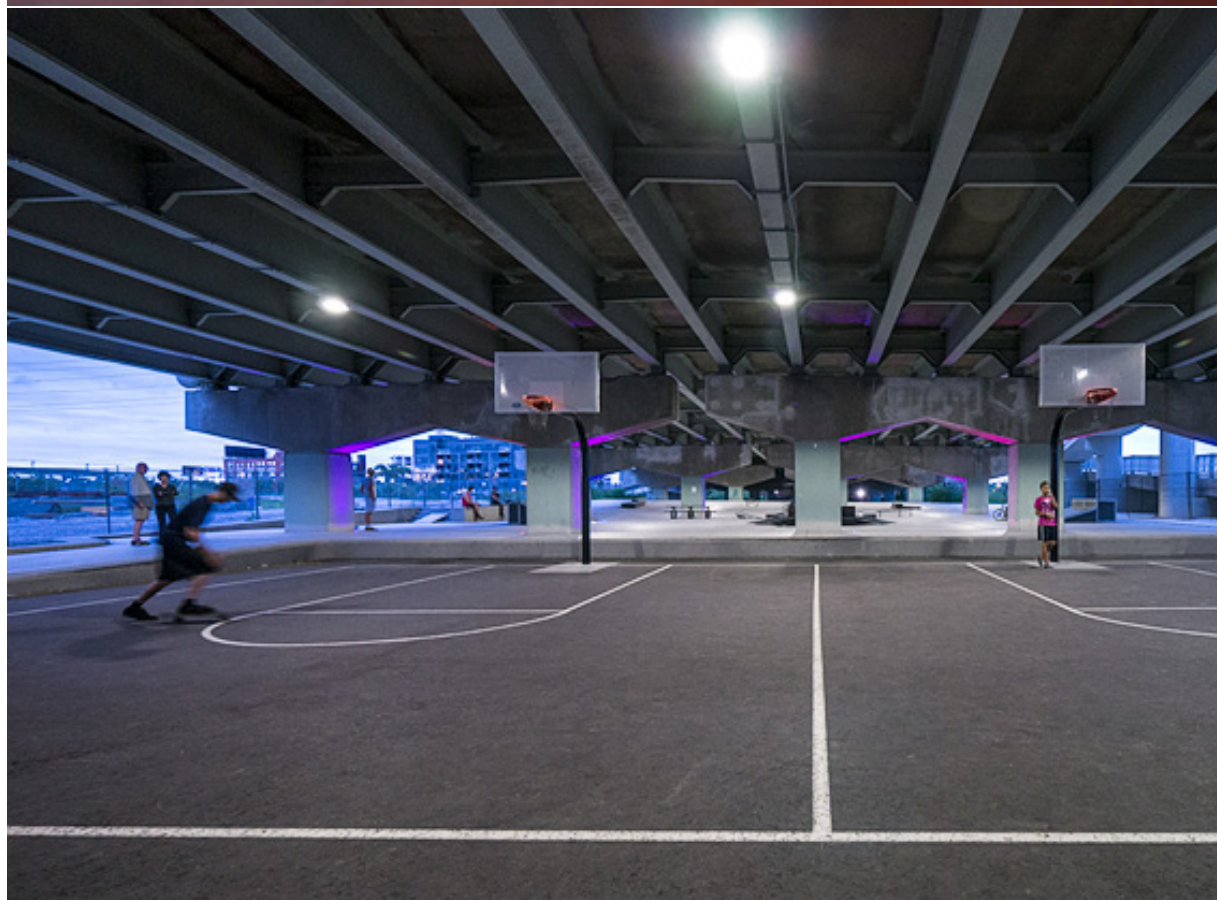
Investor: **Statutární město Brno/ městská část Brno-sever** _v zastoupení p.starostou: Mgr. Martin Maleček
Autor: Ing. Klára Zahradníčková MA., krajinářská architektka / t: 724528486
Ing. arch.Jaroslav Sedlák, architekt / t: 776292238
červenec 2018

TOMKOVO NÁMĚSTÍ / urbanistická studie 7/2018
zpracovatelé: Klára Zahradníčková, Jaroslav Sedlák

E4. ŘEZY AÁ, BB´

Dominantní dopravní stavba vstupující do struktury rostlého města nemusí vždy znamenat definitivní destrukci místa. Uvedené reference dokazují, že tento prostor lze konstruktivně řešit a obývat. Pro posílení životaschopné identity je důležité vyřešit zbývající místa kolem dopravní stavby VMO v prostoru bývalého náměstí, které bylo dopravní stavbou smazáno.